

Enchiridion

READING I

Here is a series of further readings from the Iliad. In Chapter 6 you read about Andromache's concerns for Hector. In this reading you will see his response.

- 440 τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·
"ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
αἳ κε κακὸς ὧς νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
445 αἰεὶ καὶ πρῶτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ γὰρ ἐγὼ τότε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ
καὶ Πριάμος καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.
450 ἀλλ' οὐ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω
οὐτ' αὐτῆς Ἑκάβης οὔτε Πριάμοιο ἀνακτος
οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κοίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
455 δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας.
καὶ κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηίδος ἢ Ὑπερείης
πόλλ' ἀεκαζομένη, κρατερὴ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη.
καὶ ποτέ τις εἶπῃσιν ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
460 Ἔκτορος ἠδε γυνῆ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἵπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
ὧς ποτέ τις ἔρει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χῆται τοιοῦδ' ἀνδρός, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
ἀλλὰ με τεθνηῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει,
465 πρὶν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς σοῦ θ' ἔλκηθμοῖο πυθέσθαι."

Iliad 6.440-465

Enchiridion

READING II

Hector talks to and about his son and asks for Zeus' help.

ὡς εἰπὼν οὖ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἔκτωρ.
ἄψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον εὐζώνιοιο τιθήνης
ἐκλίθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεῖς,
ταρβήσας χαλκὸν τε ἰδὲ λόφον ἵππιοχαίτην,
470 δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ τε φίλος καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος Ἔκτωρ
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανάουσαν·
αὐτὰρ ὃ γ' ὄν φίλον υἷὸν ἐπεὶ κύσε πῆλέ τε χερσίν,
475 εἶπεν ἐπευξάμενος Δίί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν·
 "Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσι,
ὦδε βίην τ' ἀγαθὸν καὶ Ἰλίου ἴφι ἀνάσσειν.
καί ποτέ τις εἶποι 'πατρός γ' ὄδε πολλὸν ἀμείνων'
480 ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἕναρα βροτόεντα
κτείνας δήιον ἄνδρα, χαρεῖη δὲ φρένα μήτηρ."

Iliad 6.466-481

Enchiridion

READING III

In this passage Hector says good-by to his wife.

ὣς εἰπὼν ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκεν
παῖδ' ἐόν· ἦ δ' ἄρα μιν κηῶδει δέξατο κόλπῳ
δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

485 "δαιμονίη, μή μοί τι λήην ἀκαχίζεο θυμῷ·
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνήρ Ἄϊδι προΐαψει,
μοῖραν δ' οὐ τίνα φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται.
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
490 ἴστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλουσι κέλευε,
ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἀνδρεσσι μελήσει
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν."

ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἴλετο φαίδιμος Ἔκτωρ
ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἰκόνδε βεβήκει
495 ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους ἐν ναιετάοντας
Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο, κιχήσατο δ' ἐνδοθι πολλὰς
ἀμφιπόλους, τῆσιν δὲ γόον πάσησιν ἐνῶρσεν.

Iliad 6.482-499

Enchiridion

READING IV

Since Achilles has refused to fight because of his argument with Agamemnon, the Greeks are losing badly. Agamemnon sends an embassy of Odysseus, Ajax and Phoenix to offer compensation and to try to convince Achilles to return to the fighting. The following is his answer.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς
"διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν
310 ἦ περ δὴ φρονέω τε καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
ὡς μὴ μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος·
ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Αἴδαο πύλησιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.
αὐτὰρ ἐγὼν ἔρέω, ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα."
315 "οὔτ' ἐμέ γ' Ἄτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἶω
οὔτ' ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
μάρνασθαι δήιοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμῆς αἰεὶ·
ἴση μοῖρα μένοντι καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι,
ἐν δὲ ἰῆ τιμῇ ἡμὲν κακὸς ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
320 κάτθαν' ὁμῶς ὃ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ ὃ τε πολλὰ ἔοργῶς.
οὔδέ τί μοι περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῶ,
αἰὲν ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρησιν
μάστακ', ἐπεὶ κε λάβησι, κακῶς δέ τέ οἱ πέλει αὐτῇ,
325 ὡς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἴαυον,
ἦματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων
ἀνδράσι μαρναμένοις ὀάρων ἔνεκα σφετεράων,
δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
πεζὸς δ' ἔνδεκα φημὶ κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
330 τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἄτρεΐδῃ· ὃ δ' ὀπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῆσιν
δεξάμενος διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.

Enchiridion

335 ἄσσα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσιν,
τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἔμευ δ' ἀπο μούνου Ἀχαιῶν
εἴλετ'· ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσι
Αργεῖους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ατρεΐδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἔνεκ' ἠυκόμοιο;
340 ἦ μούνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ατρεΐδαι; ἐπεὶ ὅς τις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται, ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
ἐκ θυμοῦ φίλεον δουρικτητὴν περ ἑοῦσαν.
νῦν δ', ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο καὶ μ' ἀπάτησεν,
345 μὴ μευ πειράτω εὖ εἰδότος---οὐδέ με πείσει---
ἀλλ', Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσιν
φραζέσθω νήεσσι ἀλεξέμεναι δῆιον πῦρ.
ἦ μὴν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἔμεϊο,
καὶ δὴ τείχος ἔδειμε καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
350 εὐρεΐαν μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
ἀλλ' οὐδ' ὡς δύναται σθένος Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο
ἴσχειν. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,
οὐκ ἔθελεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἔκτωρ,
ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
355 ἐνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὄρμην.

Iliad 9.307-355

Enchiridion

READING V

In a continuation of the previous reading Achilles tells what he thinks of Agamemnon's proposal.

ἔχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴση.
οὐδ' εἶ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
380 ὅσσα τέ οἱ νῦν ἔστι, καὶ εἶ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
αἳ θ' ἑκατόμυλοὶ εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκαστας
ἄνδρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
385 οὐδ' εἶ μοι τόσα δοίη ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,
πρὶν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
οὐδ' εἶ χρυσεῖη Ἀφροδίτη κάλλος ἐρίζοι,
390 ἔργα δ' Ἀθηναίη γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι·
οὐδέ μιν ὧς γαμέω· ὃ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω,
ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
ἦν γὰρ δὴ με σαῶσι θεοὶ καὶ οἵκαδ' ἴκωμαι,
Πηλεὺς θὴν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσεται αὐτός.

Iliad 9.378-394

Enchiridion

READING VI

Phoenix, Achilles' former tutor, and Odysseus try to convince him to return; he has an answer.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
“Φοῖνιξ, ἄττα γεραιέ, διοτρεφές, οὐ τί με ταύτης
χρεῶ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴση,
ἢ μ' ἔξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰς ὃ κ' ἀυτμή
610 ἐν στήθεσσι μένη καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη.
ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρεΐδῃ ἥρωι φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθῃαι φιλέοντι.
615 καλὸν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κηδέμεν, ὅς κ' ἐμὲ κήδη·
ἴσον ἐμοὶ βασίλευε καὶ ἡμισυ μείρεο τιμῆς.
οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῆ ἐνὶ μαλακῆ· ἅμα δ' ἠοὶ φαινομένηφιν
φρασσόμεθ', ἢ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ' ἢ κε μένωμεν.”

Iliad 9.606-619

Enchiridion

READING VII

When Achilles persists in refusing to fight, the Greeks begin to suffer many injuries. Patroclus, Achilles' best friend, asks to borrow his armor to fight with the Trojans. In spite of Achilles' warning, Patroclus pursues too far and unfortunately meets Hector who is too strong an opponent for him.

Ἔκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάθυμον
ἄψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξεί χαλκῶ,
820 ἀγχίμολόν ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας· οὔτα δὲ δουρὶ
νεΐατον ἐς κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσειν.
δούπησεν δὲ πεσών· μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
ὡς δ' ὅτε σὺν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμη,
ὦ τ' ὄρεος κορυφῆσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον
825 πίδακος ἀμφ' ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἀμφω·
πολλὰ δὲ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφι
ὥς πολέας πεφνόντα Μεινοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἔκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχει θυμὸν ἀπηύρα.
καὶ οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
830 "Πάτροκλ', ἦ που ἔφησθα πόλιν κεραΐξέμεν ἀμήν,
Τρωιάδας δὲ γυναικας ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας
ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' Ἔκτορος ὠκέες ἵπποι
ποσσὶν ὄρωρέχεται πολεμιζέμεν, ἔγχει δ' αὐτὸς
835 Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὃ σφιν ἀμύνω
ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δὲ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
ἄ δέιλ', οὐδέ τοι ἐσθλὸς ἐὼν χραίσμησεν Ἀχιλλεύς,
ὃς πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι·
'μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεες ἵπποκέλευθε,
840 νῆας ἐπι γλαφυράς, πρὶν Ἔκτορος ἀνδροφόνοιο
αἵματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαίξαι.
ὥς πού σε προσέφη· σοὶ δὲ φρένας ἄφροني πειῖθεν."

Iliad 16.818-842

Enchiridion

READING VIII

Achilles finds out about the death of his best friend Patroclus.

- 15 ἦος δ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱὸς
δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν·
"ὦ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
πέυσεαι ἀγγελίης, ἦ μὴ ὄφελλε γενέσθαι.
- 20 κεῖται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφὶ μάχονται
γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἔκτωρ."
ὥς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόριν αἰθαλόεσσαν
χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ἤσχυνε πρόσωπον·
- 25 νεκταρέω δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη.
αὐτός δ' ἐν κονίησι μέγας μεγαλωστί τανυσθεὶς
κεῖτο, φίλησι δὲ χερσὶ κόμην ἤσχυνε δαΐζων.
δμῶαί δ', ἄς Ἀχιλεὺς λήισσατο Πάτροκλός τε,
θυμὸν ἀκηχεμέναι μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
- 30 ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα, χερσὶ δὲ πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπο γυῖα ἐκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἐτέρωθεν ὀδύρετο δάκρυα λείβων,
χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος---δ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ---
δείδιδε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀπαμήσειε σιδήρῳ.
- 35 σμερδαλέον δ' ὤμωξεν· ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἀλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι,
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δὲ μιν ἀμφαγέροντο
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ βένθος ἀλὸς Νηρηίδες ἦσαν.

Iliad 18.15-38

Enchiridion

READING IX

When Achilles comes after Hector to avenge the death of Patroclus, Hector has only one wish--to face him with courage. However, something else happens.

ὣς ὄρμαινε μένων· ὁ δὲ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς
ἴσος Ἐνυαλίῳ κορυθαίκι πτολεμιστῆι,
σειῶν Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον
δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἵκελος ἀύγῃ
135 ἢ πυρὸς αἰθομένου ἢ ἡελίου ἀνιόντος.
Ἔκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἔλε τρόμος· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
αὔθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς·
Πηλεΐδης δ' ἐπόρουσε ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς·
ἤυτε κίρκος ὄρεσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
140 ῥηδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πελειαν·
ἦ δὲ θ' ὑπαιθα φοβεῖται, ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκῶς
ταρφέ' ἐπαίσσει, ἐλέειν τέ εἰ θυμὸς ἀνώγει·
ὡς ἄρ' ὁ γ' ἐμμεμαῶς ἰθὺς πέτετο, τρέσε δ' Ἔκτωρ
τεῖχος ὑπο Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα.
145 οἱ δὲ παρὰ σκοπιῆν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα
τείχεος αἰὲν ὑπέκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο.

Iliad 22.131-146

Enchiridion

READING X

Achilles kills Hector and makes this speech to the Greeks.

“ὦ φίλοι, Ἀργεΐων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ἐπεὶ δὴ τόνδ’ ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
380 ὃς κακὰ πόλλ’ ἔρρεξεν ὄσ’ οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι,
εἰ δ’ ἄγετ’, ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
ὄφρα κέ τι γινῶμεν Τρώων νόον ὃν τιν’ ἔχουσιν,
ἢ καταλείψουσιν πόλιν ἄκρην τοῦδε πεσόντος,
ἢ μένειν μεμάασι καὶ Ἔκτορος οὐκέτ’ ἐόντος.
385 ἀλλὰ τί ἦ μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαντος ἄθραπτος
Πάτροκλος, τοῦ δ’ οὐκ ἐπιλήσομαι, ὄφρ’ ἂν ἐγὼ γε
ζωοῖσιν μετέω καὶ μοι φίλα γούνατ’ ὀρώρη·
εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ’ εἰν Αἴδαο,
390 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ’ ἐταίρου.
νῦν δ’ ἄγ’ αἰείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
νηυσὶν ἐπι γλαφυρῆσι νεώμεθα, τόνδε δ’ ἄγωμεν.
ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἔκτορα δῖον,
ὦ Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῶ ὣς εὐχετάοντο.”
395 ἦ ῥα, καὶ Ἔκτορα δῖον ἀεικέα μῆδετο ἔργα.
ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε
ἔς σφυρὸν ἐκ πτέρνης, βοέους δ’ ἐξῆπτεν ἱμάντας·
ἐκ δίφροιο δ’ ἔδησε, κάρη δ’ ἔλκεσθαι ἔασεν.
ἔς δίφρον δ’ ἀναβὰς ἀνά τε κλυτὰ τεύχε’ ἀείρας
400 μᾶστιξέν ῥ’ ἐλάειν, τῷ δ’ οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
τοῦ δ’ ἦν ἐλκομένοιο κονίσσαλος, ἀμφὶ δὲ χαῖται
κυάνεαι πίτναντο, κάρη δ’ ἅπαν ἐν κονίησιν
κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἐῆ ἐν πατρίδι γαίῃ.
405

Iliad 22.378-394

Enchiridion

READING XI

After Achilles kills Hector he refuses to return the body to Troy. Andromache knows that her husband is dead; below is her reaction.

“ Ἔκτορ, ἐγὼ δύστηνος. ἰῆ ἄρα γιγνόμεθ’ αἴση
ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβησιν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσση
480 ἐν δόμῳ Ἡετίωνος, ὃ μ’ ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
δύσμορος αἰνόμορον· ὥς μὴ ὄφελλε τεκέσθαι.
νῦν δὲ σὺ μὲν Αἴδαο δόμους ὑπὸ κεύθεσι γαίης
ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῶ ἐνὶ πένθει λείπεις
χήρην ἐν μεγάροισι. πάσις δ’ ἔτι νήποις αὐτως,
485 δν τέκομεν σύ τ’ ἐγὼ τε δυσάμμοροι· οὔτε σὺ τούτῳ,
ἔσσεαι, Ἔκτορ, ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες, οὔτε σοὶ οὔτος.
ἦν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγη πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
αἰεὶ τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε’ ὀπίσσω
ἔσσουντ’· ἄλλοι γὰρ οἱ ἀπουρήσουσιν ἀρούρας.
490 ἦμαρ δ’ ὄρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησιν·
πάντα δ’ ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
δευόμενος δὲ τ’ ἀνεισι πάσις ἐς πατρός ἐταίρους,
ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
τῶν δ’ ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχευ,
495 χεῖλεα μὲν τ’ ἐδίην, ὑπερώην δ’ οὐκ ἐδίηνεν.
τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλῆς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξεν,
χερσὶν πεπληγῶς καὶ ὄνειδείοισιν ἐνίσσων·
ἔρρ’ οὔτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυται ἡμῖν.¹
δακρυόεις δὲ τ’ ἀνεισι πάσις ἐς μητέρα χήρην,
500 Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἐοῦ ἐπὶ γούνασι πατρός
μυελὸν οἶον ἔδεσκε καὶ οἶων πίονα δημόν·

Enchiridion

αὐτὰρ ὄθ' ὕπνος ἔλοι παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
εὐδесκ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
εὐνῆ ἔνι μαλακῆ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ.
505 νῦν δ' ἄν πολλὰ πάθησι φίλου ἀπὸ πατρὸς ἀμαρτῶν,
Ἄστυναξ, ὃν Τρῶες ἐπὶ κλησιν καλέουσιν·
οἶος γὰρ σφιν ἔρυσσος πύλας καὶ τείχεα μακρά.
νῦν δὲ σὲ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι νόσφι τοκῆων
αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεὶ κε κύνες κορέσονται,
510 γυμνόν· ἀτὰρ τοι εἶματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται
λεπτὰ τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
ἀλλ' ἦ τοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
οὐδὲν σοὶ γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωιάδων κλέος εἶναι."
515 ὧς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

Iliad 22.477-515

Enchiridion

READING XII

Achilles has mistreated Hector's corpse; finally Priam goes to Achilles to beg him to return the body for burial.

- 485 τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 “μνήσαι πατρὸς σοῖο, θεοῖς ἐπιείκελ’ Ἀχιλλεῦ,
τηλίκου ὧς περ ἐγών, ὀλοῶ ἐπὶ γήραος οὐδῶ.
καὶ μὲν που κεῖνον περιναίεται ἀμφὶς ἔοντες
τείρουσ’, οὐδέ τις ἔστιν ἀρῆν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι.
490 ἀλλ’ ἦ τοι κεῖνός γε σέθεν ζώντος ἀκούων
χαίρει τ’ ἐν θυμῶ, ἐπι τ’ ἔλπεται ἡματα πάντα
ὄψεσθαι φίλον υἷον ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντα·
αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἱας ἀρίστους
Τροίη ἐν εὐρείῃ, τῶν δ’ οὐ τινα φημὶ λελεῖφθαι
495 πεντήκοντα μοι ἦσαν, ὅτ’ ἤλυθον υἱες Ἀχαιῶν·
ἐννέα καὶ δέκα μὲν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
τοὺς δ’ ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.
τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ’ ἔλυσεν·
ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτός,
500 τὸν σὺ πρῶην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
Ἔκτορα. τοῦ νῦν εἵνεχ’ ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενος παρὰ σείο· φέρω δ’ ἀπερείσι’ ἄπιονα.
ἀλλ’ αἰδεῖο θεοῦς, Ἀχιλλεῦ, αὐτόν τ’ ἐλέησον
μνησάμενος σοῦ πατρός. ἐγὼ δ’ ἐλεεινότερός περ·
505 ἔτλην δ’, οἷ’ οὐ πῶ τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
ἄνδρὸς παιδοφόνιο ποτὶ στόμα χεῖρ’ ὀρέγεσθαι.”

Iliad 24.485-506

Enchiridion

READING XIII

Achilles gives his answer to Priam.

525 ὧς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσιν,
ζῶειν ἀχνυμένοις· αὐτοὶ δὲ τ' ἀκηδέες εἰσίν.
δοιοὶ γὰρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
δώρων, οἷα δίδωσι· κακῶν, ἕτερος δὲ ἑάων.
ᾧ μὲν κ' ἀμμίξας δῶη Ζεὺς τερπικέραυνος,
530 ἄλλοτε μὲν τε κακῶ ὃ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῶ·
ᾧ δὲ κε τῶν λυγρῶν δῶη, λωβητὸν ἔθηκεν,
καὶ ἐ κακῇ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα διὰν ἐλαύνει,
φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος οὔτε βροτοῖσιν.
ὧς μὲν καὶ Πηλῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
535 ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο
ὄλβω τε πλούτῳ τε, ἀνασσε δὲ Μυρμιδονεσσιν,
καὶ οἱ θνητῶ ἐόντι θεῶν ποίησαν ἄκοιτιν.
ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν, ὅτι οἱ οὔ τι
παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
540 ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκεν παναώριον· οὐδέ νυ τὸν γε
γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
ἦμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων ἠδὲ σὰ τέκνα.
καὶ σέ, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι·
ὄσσον Λέσβος ἄνω, Μάκαρος ἕδος, ἐντὸς ἔεργαι
545 καὶ Φρυγίῃ καθύπερθε καὶ Ἑλλάσποντος ἀπείρων,
τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υἰάσι φασὶ κεκάσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
αἰεὶ τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασῖαι τε,
ἀνσχεο μῆδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν·
550 οὐ γὰρ τι πρήξεις ἀκαχημένος υἱὸς ἑῆος
οὐδέ μιν ἀνστησεις· πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.¹¹

Iliad 24.525-551